

Dana Oprea, Laura Răducanu,  
Nicoleta Popescu, Ana-Maria Paraschiv

# Călătorie prin lumea textelor literare



partea a II-a

clasa  
**3**

din MANUALUL  
de limba română

ELICART  
editura

# Cuprins

## Unitatea 8. În lumea sunetelor și a culorilor

*Fram, ursul polar*, după Cezar Petrescu / 3

*Valea cu fluturi, cu păsări și cu flori*, după Fănuș Neagu / 6

*Pietricica și caracatița*, după Henri Cornélus / 10

EVALUARE – UNITATEA 8 / 14

## UNITATEA 9. Împreună

*Zăpada mieilor*, după Mircea Sântimbreanu / 16

*Din greșeală*, după Lev Tolstoi / 20

EVALUARE – UNITATEA 9 / 23

## UNITATEA 10. Despre inventii

*Max, Duc și nava cosmică*, după Walt Disney / 26

*Aurel Vlaicu*, după Mihail Drumeș / 30

EVALUARE – UNITATEA 10 / 34

## UNITATEA 11. Comunicarea politicoasă și relațiile cu ceilalți

*Matilda*, după Roald Dahl / 36

*O întâmplare deosebită*, după Călin Gruia / 39

EVALUARE – UNITATEA 11 / 43

## UNITATEA 12. Joc și prietenie

*La scăldat*, după Ion Creangă / 45

*Doi mari prieteni*, după Mihail Sadoveanu / 48

*Aniversarea Gretei*, după Sandra Waren / 51

EVALUARE – UNITATEA 12 / 55

## UNITATEA 13. Cucubeul vacanței

*Vacanța*, după Emilia Căldăraru / 57

*James și piersica uriașă*, după Roald Dahl / 60

EVALUARE – UNITATEA 13 / 63

# UNITATEA 8

## În lumea sunetelor și a culorilor

### Fram, ursul polar

după Cezar Petrescu

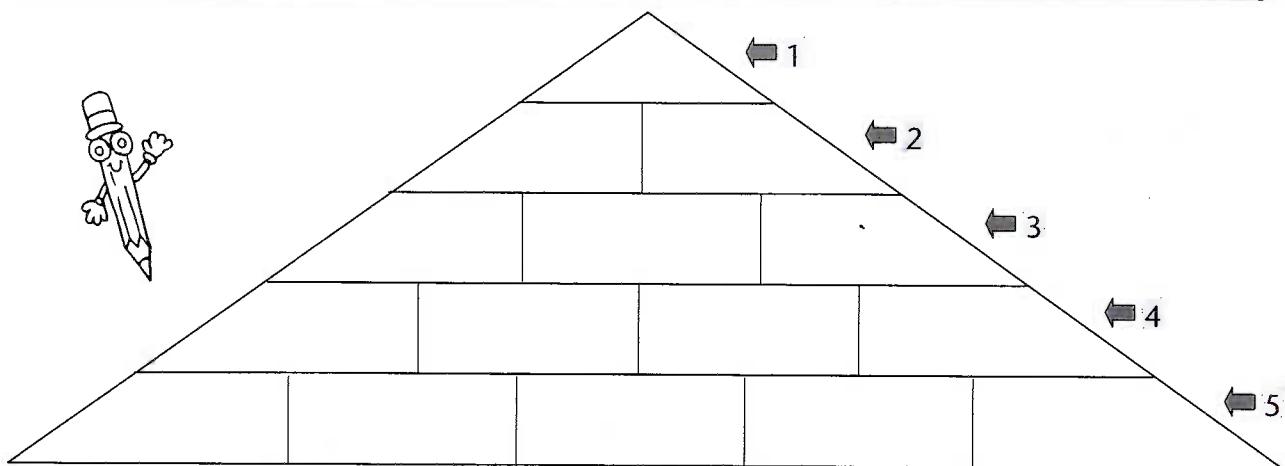
■ 1 Așază enunțurile în ordinea întâmplărilor din textul lecției din manual:

- Fram nu înțelegea ce se întâmplă.
- Clovnul August era un om obișnuit.
- August își ia rămas bun de la vechiul său prieten.
- Toată lumea circului își ia rămas bun de la Fram.
- Directorul îl trimite pe Fram la Polul Nord.
- Pe August l-a podisit plânsul.



■ 2 Completează „piramida” povestirii:

1. un cuvânt care denumește subiectul povestirii;
2. două cuvinte care îl descriu pe Fram;
3. trei substantive care denumesc eroii/personajele circului;
4. patru cuvinte ce îl descriu pe clovnul August;
5. o propoziție din 5 cuvinte despre Fram și August.



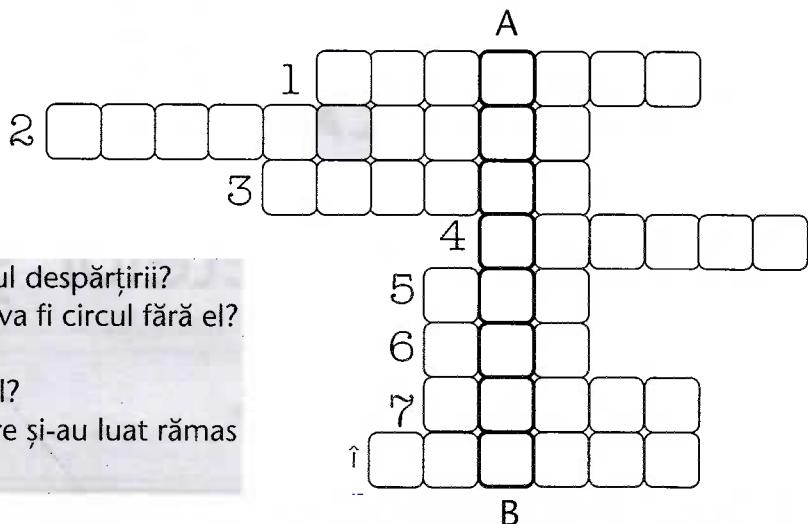
■ 3 Scrie comparații, conform modelului, și realizează portretul lui August.

- avea nasul ca un gogosar
- avea părul ca
- era scund ca

- era slăbuț ca
- avea ochii ca
- era bătrân ca

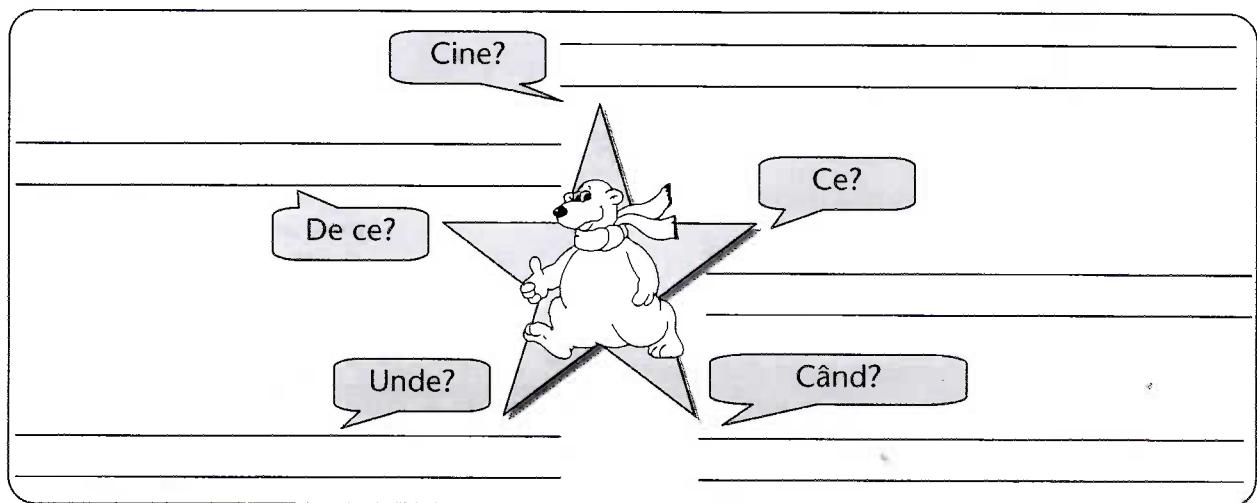
**■ 4** Răspunde la întrebări și completează rebusul pentru a descoperi pe verticală ce era Fram.

1. Cum se numea circul?
2. Unde voia să-l trimită directorul pe Fram?
3. Cum se numea clovnul care și-a luat ultimul rămas bun de la Fram?
4. Cum se manifestă August la finalul despărțirii?
5. Cum îi spune August lui Fram că va fi circul fără el?
6. Ce culoare are Fram?
7. Câți ani cutreierase Fram cu circul?
8. Ce a primit Fram de la toți cei care și-au luat rămas bun de la el?



Răspunsuri: 1. Struț; 2. Polul Nord; 3. August; 4. plângere; 5. gol; 6. alb; 7. săptămână; 8. daruri.

**■ 5** Formulează întrebări legate de Fram.



**■ 6** Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

vreme = \_\_\_\_\_

a lepăda = \_\_\_\_\_

patria = \_\_\_\_\_

caraghios = \_\_\_\_\_

vâlvă = \_\_\_\_\_

ostenit = \_\_\_\_\_

paiată = \_\_\_\_\_

daruri = \_\_\_\_\_

**■ 7** Completează enunțurile cu adjectivele potrivite din coloana din partea dreaptă:

Lui Fram îi era dor de gheturile \_\_\_\_\_. Directorul circului se hotărî să îl trimită în patria urșilor \_\_\_\_\_.

polare

parfumate

bătrân

uscat

albi

sărate

dulci

Toti acrobații au trecut pe la Fram să-și ia la revedere, aducându-i siropuri \_\_\_\_\_, fructe \_\_\_\_\_, pește \_\_\_\_\_.

Pe August, clovnul \_\_\_\_\_, îl podisidără lacrimile \_\_\_\_\_.

## ■ 8 Scrie adjectivele din textul „Fram, ursul polar” pentru următoarele substantive:

- părul → \_\_\_\_\_
- om → \_\_\_\_\_  
→ \_\_\_\_\_  
→ \_\_\_\_\_  
→ \_\_\_\_\_

- haine → \_\_\_\_\_
- ochii → \_\_\_\_\_  
→ \_\_\_\_\_  
→ \_\_\_\_\_
- gest → \_\_\_\_\_  
→ \_\_\_\_\_  
→ \_\_\_\_\_

## ■ 9 Descrie în câteva rânduri obiectul cel mai folosit de tine în activitățile zilnice. (exemplu: *stilou, ghiozdan, carte, minge, păpușă etc.*)

---

---

---

## ■ 10 Taie varianta greșită!

- Cineva *s-a / sa* oferit să-l ducă pe Fram în țara *s-a / sa*.
- Toată lumea *i-a / ia* dat un cadou, August fiind ultimul care își *i-a / ia* rămas bun de la Fram.
- Șapte ani *s-au / sau* bucurat de aplauzele mulțimii, colindând sate *s-au / sau* orașe.
- Fram îl *ia / i-a* în brațe pe August pentru că acestuia *i-au / iau* dat lacrimile.

## ■ 11 Spune-ți părerea! Crezi că Fram, ursul polar, ar trebui să se întoarcă la Polul Nord sau ar trebui să rămână la circ? Scrie cel puțin trei motive pentru a susține părerea ta.

Ar trebui să plece pentru că...

Ar trebui să rămână pentru că...

---

---

---

---

---

---

---

---

---

## ■ 12 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Reține-le!



a zbârli

a podidi

a cutreiera

---

---

---

## ■ 13 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!



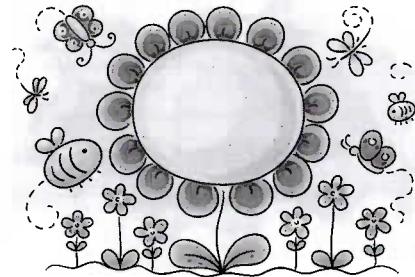
Textul \_\_\_\_\_ după \_\_\_\_\_ ne  
înfățișează povestea ursului \_\_\_\_\_ Fram ce urma să fie trimis la \_\_\_\_\_.  
Toată lumea circului și-a luat \_\_\_\_\_ de la Fram, ultimul fiind clovnul  
\_\_\_\_\_, vechiul său prieten.

# Valea cu fluturi, cu păsări și cu flori

după Fănuș Neagu

## ■ 1 Notează cu adevărat (A) sau fals (F) enunțurile:

- Luna certă o stea verde.
- Era o noapte liniștită de la sfârșitul lui ianuarie.
- Bănică a salvat de la îngheț niște lebede.
- Steluța verde era prietena lui Bănică.
- Bucuriile primăverii erau închise în văzduh.
- Bănică se întoarse la școală.



## ■ 2 Marchează cu „x” caseta corespunzătoare răspunsului corect:

- Acțiunea textului din manual se petrece la sfârșitul lui:

ianuarie       februarie       martie

- Luna se schimbă într-o:

broască       lebădă       fată

- Din copcă a ieșit un:

pește       fluture       pitic

- Din migdală au ieșit:

fluturi multicolori       păsări nenumărate       stele scânteietoare

- Din smochini au ieșit:

fluturi       păsări       stele

## ■ 3 Realizează „scheletul de recenzie” al textului din manual:

a

Scrie într-un singur enunț despre ce este vorba în text.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

b

Redă conținutul textului într-o singură expresie semnificativă.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

c

Rezumă prin un cuvânt esențial textului.

\_\_\_\_\_

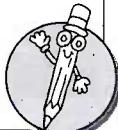
\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

d

Realizează un desen care să surprindă esențialul textului.

\_\_\_\_\_



**■ 4** Realizează în câteva enunțuri portretul fizic și moral al Lunii, aşa cum reiese în textul din manual.

---

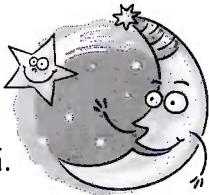
---

---

**■ 5** Subliniază adjectivele din textul următor, apoi rescrie textul, folosind cuvinte cu sens opus pentru adjectivele subliniate.

Total s-a petrecut în ultimele zile ale lunii februarie. Era o noapte liniștită; băiatul simțea că se va petrece o întâmplare nemaivăzută.

După o vreme, luna coborî de pe cerul senin și se transformă într-o fată frumoasă.



---

---

---

---

---

---

**■ 6** Caută în text substantivele care sunt însotite de adjectivele următoare și scrie în paranteză numărul și genul acestora.

dolofan	<i>pitic</i>	→ ( numărul <u>singular</u> , genul <u>masculin</u> )
albaștri		→ ( numărul _____, genul _____ )
verde		→ ( numărul _____, genul _____ )
liliachii		→ ( numărul _____, genul _____ )
vrăjită		→ ( numărul _____, genul _____ )
mlădios		→ ( numărul _____, genul _____ )

**■ 7** Alege ce se potrivește!

într-o	amestec	dată
într-un	noapte	migdal
dintr-o	pat	lădită
dintr-un	salcie	copcă
clipă	smochin	cântec
salcâm		câmpie
		vis

A central figure of a smiling boy with short hair and a bow tie is positioned between the two columns of words. A dashed arrow points from the word "într-o" in the first column to the word "noapte" in the second column.

**■ 8** Alcătuiește două enunțuri în care cuvântul „miez” să aibă înțelesuri diferite.

**■ 9** Găsește cuvinte cu sens opus pentru:

a certa ≠ \_\_\_\_\_

îngheț ≠ \_\_\_\_\_

liniștită ≠ \_\_\_\_\_

culcare ≠ \_\_\_\_\_

cobora ≠ \_\_\_\_\_

bucurie ≠ \_\_\_\_\_

dolofan ≠ \_\_\_\_\_

încet ≠ \_\_\_\_\_

**■ 10** Completează enunțurile folosind adjectivele potrivite din coloana din partea dreaptă:

• S-a lăsat noaptea \_\_\_\_\_.

încântătoare

• Stelele \_\_\_\_\_ veghează somnul copiilor.

deasă

• Umbra \_\_\_\_\_ se lasă peste munci.

rece

• În codrul \_\_\_\_\_ toate animalele dorm.

verde

• Dimineața se aud trilurile \_\_\_\_\_ ale privighetorilor.

strălucitoare

**■ 11** Subliniază adjectivele din enunțurile date, apoi rescrie enunțurile de mai jos, în care acestea să se găsească în fața substantivului determinat.

➤ Frunzele ruginii se desprind ușor de pe ramurile bătrâne.

➤ Agricultorii priceputi strâng recolte bogate.

**■ 12** Taie forma care nu se potrivește!

constructie → **impresionantă**  
constructie → **impresionant**

cer → **înnegurat**  
cer → **înnegurați**

codri → **falnic**  
codri → **falnici**

exercitii → **dificile**  
exercitii → **dificili**  
exercitii → **dificil**

zile → **însoriti**  
zile → **însorite**  
zile → **însorită**

pădure → **verde**  
pădure → **verzi**

**■ 13** Înlocuiește grupul de cuvinte cu un adjecativ potrivit:

om slab de înger – fricos

om cu scaun la cap – \_\_\_\_\_

om cu capul în nori – \_\_\_\_\_

om de seamă – \_\_\_\_\_

om la locul lui – \_\_\_\_\_

om bun de gură – \_\_\_\_\_

**■ 14** Scrie textul următor fără adjective. Ce observi?

În zilele de vară, lanurile aurii de grâu se îndoiae sub razele fierbinți ale soarelui, câmpurile cu flori multicolore împrăștie arome adormitoare, iar păsările cântă triluri melodioase la umbra copacilor falnici.

---



---



---



---



---

**■ 15** Portretul prietenului meu cel mai bun. Alcătuiește un scurt text despre prietenul tău cel mai bun / prietena ta cea mai bună.

Ghidează-te după următoarele întrebări: Ce reprezintă el/ea pentru tine? Ce înfățișare are? Ce calități are? Ce defecte? Ce pasiuni are? Care sunt lucrurile care îi plac? De ce îl/o apreciezi? Cum ţi se pare prietenia dintre voi?

---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---

**■ 16** Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Retine-le!



• pužderie

• a tâșni

---



---



---



---



---

**■ 17** COMPLETEAZĂ ȘI RETINE!

Textul „\_\_\_\_\_” este scris de \_\_\_\_\_ și este un text \_\_\_\_\_.  
 Bănică visează cum Luna, transformată într-o \_\_\_\_\_ cu părul \_\_\_\_\_ și \_\_\_\_\_ îi arată valea cu \_\_\_\_\_ și \_\_\_\_\_, de unde au ieșit \_\_\_\_\_ primăverii: o \_\_\_\_\_ de fluturi multicolori și păsări, și copaci înmuguriți ale căror crengi s-au acoperit cu flori \_\_\_\_\_ și \_\_\_\_\_.